

We leven in een tijd waarin digitale ontwikkelingen sneller gaan dan ooit. Dat vraagt ook iets van het onderwijs. In de reflectiewijzer Digitale geletterdheid van de inspectie komen vier aspecten aan bod. Het gedachtengoed achter IK Ontwikkel sluit hier naadloos op aan:

Op school leren kinderen van en voor het leven. Digitaal geletterd zijn is daar een wezenlijk onderdeel van. In IK Ontwikkel zijn doelen, bedoelingen en werkwijze voor het ontwikkelen van digitale geletterdheid verbonden aan de verschillende IK Ontwikkelgebieden. Zo krijgen de inhoud en betekenis en samenhang. De werkwijze staat beschreven in kwaliteitskaarten. Zo doen wij dat! De doelen staan overzichtelijk op de borden Wereldwijs, Taal en Rekenen. Zie *IK Ontwikkel overzicht Digitale geletterdheid* hieronder.

Om niet alleen te zorgen voor een doorgaande lijn door de hele school, maar ook een doorlopende ontwikkeling voor ieder kind, maakt *IK Ontwikkel* gebruik van een unieke aanpak, methode-onafhankelijk en leerjaar overstijgend. Zo zijn doelen niet opgedeeld in leerjaren, maar in logische en elkaar opvolgende stappen. Bij elke stap hoort een set doelen.

IK Ontwikkel biedt alles voor het ontwerpen, uitvoeren en evalueren van onderwijs gericht op het ontwikkelen van digitale geletterdheid. Vanuit een betekenisrijke didactiek binnen wereldwijze thema's, krijgen kinderen alle ruimte om op verschillende manieren ervaring op te doen met digitale systemen en media. Zij leren niet alleen de technische vaardigheden, maar ook hoe ze deze op een functionele en verantwoorde manier in kunnen zetten.

Met het gebruik van *IK Ontwikkel* hebben niet alleen professionals, maar ook kinderen zelf zicht op wat geleerd kan en moet worden, hoever een kind in ontwikkeling staat en wat het nodig heeft om een volgende stap te maken. Toetsen gebeurt zoveel mogelijk in het dagelijks werk op basis van doelenkaarten. Beoordelen staat in dienst van het leren en niet andersom.

Ik ben digitaal vaardig

Meester: Ik kan het een ander uitleggen

IK Ontwikkel overzicht Digitale geletterdheid

De Definitieve conceptkerndoelen digitale geletterdheid inclusief uitwerking en de vindplaats in IK Ontwikkel hieronder in een praktisch overzicht.

Praktische kennis en vaardigheden

Kerndoel 22:

De leerling zet digitale technologie en digitale media in.

22A: De leerling zet digitale systemen functioneel in.

Het gaat hierbij om:

- beschrijven van de onderdelen en de werking van digitale systemen in termen van invoer-verwerking-uitvoer;
- gebruiken van de basale mogelijkheden van software voor communicatie, samenwerken, tekenen, rekenen, tekstverwerken, presenteren en beeld-, geluid- en videobewerken;
- beheren van bestanden in digitale omgevingen door ze gestructureerd te ordenen, op te slaan en op te vragen;
- herkennen van veelgebruikte digitale systemen;
- onderhouden en aanpassen van digitale systemen en het oplossen van problemen daarmee.

IK Ontwikkel bord Wereldwijs

- Ik ben digitaal vaardig

22B: De leerling navigeert doelgericht in het digitale media- en informatielandschap voor het verwerven en verwerken van informatie

Het gaat hierbij om:

- in kaart brengen van diverse media en bronnen, hun betrouwbaarheid en bruikbaarheid;
- hanteren van een geschikte zoekstrategie, zoekhulpmiddel en zoekopdracht;
- beoordelen van aangeboden en gevonden informatie op betrouwbaarheid en bruikbaarheid;
- beschrijven hoe makers van digitale media de aandacht van gebruikers trekken, vasthouden en beïnvloeden met kleurende en sturende technieken;
- benoemen van factoren die van invloed zijn op de wijze van aanbieden en de zichtbaarheid van zoekresultaten.

IK Ontwikkel bord Wereldwijs

- Ik speel en onderzoek
- Ik ben digitaal vaardig

IK Ontwikkel bord Taal

- Ik lees en luister

22C: De leerling verkent het gebruik van data en dataverwerking.

Het gaat hierbij om:

- beschrijven hoe uit data informatie gehaald wordt door doelgericht te verzamelen, te structureren verwerken van data;
- begrip tonen hoe de resultaten van dataverwerking afhankelijk zijn van de herkomst, juistheid en volledigheid van de gebruikte dataset;
- beantwoorden van een vraag met behulp van een dataset;
- beschrijven van het gebruik van data in de eigen omgeving;
- reflecteren op het feit dat de gebruiker van digitale technologie bewust en onbewust data achterlaat en dat die door anderen gebruikt kunnen worden.

IK Ontwikkel bord Wereldwijs

- Ik speel en onderzoek
- Ik ben digitaal vaardig

IK Ontwikkel bord Rekenen

- Ik meet en weeg
- Ik werk met tabellen en grafieken

22D: De leerling verkent AI.

Het gaat hierbij om:

- beschrijven van elementen van een AI-systeem;
- beschrijven hoe het gedrag van AI-systemen lijkt op menselijk gedrag;
- herkennen van veelvoorkomende AI-systemen en hun toepassingen in de eigen omgeving;
- verantwoord interacteren met een AI-systeem.

IK Ontwikkel bord Wereldwijs

- Thema: Knappe koppen!
- Ik speel en onderzoek
- Ik ben digitaal vaardig

Ontwerpen en maken

Kerdoel 23:
De leerling creëert digitale producten.

23A: De leerling gebruikt passende werkwijzen bij het creëren en gebruiken van verschillende typen digitale producten.

Het gaat hierbij om:

- experimenteren met digitale middelen om gedachten, ideeën of gevoelens uit te drukken;
- delen van informatie en overbrengen van een boodschap;
- gebruiken van computationele denkstrategieën bij het ontwerpen van een digitaal product;
- ontwerpen van een digitaal product aan de hand van de ontwerpeisen in een iteratief proces;
- rekening houden met auteursrechten, licenties en bron-en naamsvermelding bij het creëren van digitale producten.

IK Ontwikkel bord Wereldwijs

- Ik speel en onderzoek
- Ik ben digitaal vaardig

IK Ontwikkel bord Taal

- Ik spreek en schrijf

23B: De leerling programmeert een computerprogramma met behulp van computationele denkstrategieën.

Het gaat hierbij om:

- experimenteren met code;
- beschrijven van de taak en doel van een computerprogramma;
- ontwerpen en schematisch weergeven van het algoritme behorende bij een taak;
- gebruikmaken van programmeerconcepten: invoer en uitvoer, variabelen, operatoren, herhaling en controlestructuren;
- testen en bijstellen van een eigen computerprogramma of een computerprogramma van anderen.

IK Ontwikkel bord Wereldwijs

- Ik ben digitaal vaardig

IK Ontwikkel bord Rekenen

- Ik oriënteer op getallen
- Ik bewerk getallen

De gedigitaliseerde wereld

Kerdoel 24:

De leerling participeert in de gedigitaliseerde wereld.

24A: De leerling gaat veilig om met digitale systemen, data en de privacy van zichzelf en anderen.

Het gaat hierbij om:

- herkennen van veiligheidsrisico's bij het gebruik van digitale systemen en data;
- veilig gebruiken van digitale systemen, data en informatie;
- nemen van passende technische maatregelen om digitale systemen, data en informatie te beschermen;
- wegen van dilemma's bij het delen van zowel eigen persoonsgegevens, data, informatie en digitale content als die van anderen;
- adequaat omgaan met ongepaste content, ongepast gedrag en veiligheidsrisico's in digitale omgevingen.

IK Ontwikkel bord Wereldwijs

- Thema: Familie, vriendschap en ik
- Thema: Allemaal anders
- Thema: Wie is de baas
- Thema: Op je gezondheid
- Thema: In levenden lijve
- Ik speel en onderzoek
- Ik ben digitaal vaardig

IK Ontwikkel bord Taal

- Ik spreek en schrijf

24B: De leerling maakt weloverwogen keuzes bij het gebruik van digitale technologie en digitale media.

Het gaat hierbij om:

- online communiceren en handelen op respectvolle en verantwoorde wijze;
- reflecteren op de invloed van digitale technologie en digitale media op eigen denken, eigen gedrag en op de interactie met anderen;
- rekening houden met eigen fysieke en mentale gezondheid in relatie tot het gebruik van digitale technologie en digitale media;
- reflecteren op de eigen online identiteit en hoe die tot stand komt;
- verkennen van de eigen interesse in de ontwikkeling van digitale technologie en digitale media.

Bord Wereldwijs

- Thema: Familie, vriendschap en ik
- Thema: Allemaal anders
- Thema: Wie is de baas
- Thema: Op je gezondheid
- Thema: In levenden lijve
- Ik speel en onderzoek
- Ik ben digitaal vaardig

Bord Taal

- Ik spreek en schrijf

24C: De leerling verkent hoe digitale technologie, digitale media en de samenleving elkaar wederzijds beïnvloeden.

Het gaat hierbij om:

- verkennen van de invloed van de mens op de ontwikkeling van digitale technologie en digitale media en andersom;
- verkennen hoe digitale technologie en digitale media sociaal welzijn en sociale inclusie beïnvloeden;
- redeneren over de kansen en risico's van het gebruik van digitale technologie in de nabije omgeving;
- verkennen wat de effecten zijn van digitale technologie op de ecologie.

IK Ontwikkel bord Wereldwijs

- Thema: Familie, vriendschap en ik
- Thema: Allemaal anders
- Thema: Wie is de baas
- Thema: Op je gezondheid
- Thema: In levenden lijve
- Thema: Natuurlijk evenwicht
- Thema: Knappe koppen!
- Ik speel en onderzoek
- Ik ben digitaal vaardig

